

HIV یا ویروس نقص ایمنی بدن انسان با از بین بردن سلول‌های لنفوسیت‌های T که با بیماری و عفونت مبارزه می‌کنند، سیستم ایمنی بدن را ضعیف می‌کند. هنگامی که تعداد لنفوسیت‌های T در فرد آلوده به HIV تا حد زیادی سقوط کند، شخص مستعد ابتلا به مجموعه‌ای از بیماری‌ها می‌شود که در حالت معمول، بدن می‌تواند آن‌ها را مهار کند. ایدز عبارت است از مجموعه‌ای از نشانه‌ها که به علت عفونت مزمن HIV ایجاد می‌شود. در این مرحله پس از یک دوره طولانی که حتی می‌تواند بیش از ده سال طول بکشد، ویروس زیاد شده و با کاهش تعداد لنفوسیت‌های T، سطح ایمنی فرد پایین آمده و مستعد ابتلا به عفونت‌های فرصت‌طلب می‌شود.

عفونت HIV بدون درمان، می‌تواند منجر به ایدز (سندروم اکتسابی نقص ایمنی) شود. افرادی که مبتلا به ایدز هستند، سیستم ایمنی بسیار آسیب‌دیده دارند که باعث عفونت‌های شدید می‌شود که به‌طور معمول افراد سالم را آلوده نمی‌کند در نهایت ممکن است عفونت منجر به مرگ شود.

راه‌های انتقال

تماس جنسی؛ استفاده‌ی مشترک از وسایل تزریق و برنده مانند سوزن و سرنگ مشترک بین معتادان تزریقی؛ مادر به فرزند حین بارداری، زایمان و شیردهی؛ خون و فرآورده‌های آن؛ پیوند اعضا.

مراحل بیماری

مرحله اول- عفونت حاد: زمانی که تعداد کافی از ویروس وارد بدن شود، پس از چند هفته علائمی مانند تب، گلو درد، بزرگی غدد لنفاوی، سر درد، ضعف و بی‌اشتهایی، تهوع و استفراغ، کاهش وزن، اسهال و تظاهرات عصبی ظاهر می‌شوند. این علائم اختصاصی نیستند و ظرف یک یا دو هفته خود به خود محدود می‌شوند. بنابراین احتمال تشخیص ویروس در این مدت اندک است. علاوه بر این از هنگام ورود ویروس تا وقتی که در آزمایش قابل تشخیص باشد ۲ تا ۱۲ هفته، زمان لازم است. در این مدت فرد آلوده، بدون اینکه نسبت به بیماری خود آگاهی داشته باشد ممکن است دیگران را مبتلا کند.

مرحله دوم- بدون علامت: پس از مرحله حاد، بیمار وارد فاز بدون علامت شده و ممکن است ۱۰ تا ۱۷ سال بدون علائم خاصی زندگی کند. در این دوره بیمار به ظاهر سالم است اما قابلیت انتقال ویروس به دیگران را دارد و نتیجه آزمایش وی مثبت است. کنترل انتشار ویروس در این دوره بسیار مشکل است.

مرحله سوم- بزرگی منتشر و پایدار غدد لنفاوی: در این دوره بزرگی دو طرفه غدد لنفاوی رخ می‌دهد که اغلب بدون درد است و حدود سه ماه طول می‌کشد.

مرحله چهارم- پیش از بروز ایدز: در این مرحله علائمی از قبیل کاهش بیش از ده درصد وزن، تب بیشتر از یک ماه، اسهال بیشتر از یک ماه، تعریق شبانه و ضعف و بی حالی پدیدار می شوند که مقدمه علائم بیماری ایدز و پایان طیف بیماری است.

مرحله پنجم- ایدز: بیماری ایدز مرحله نهایی آلودگی با ویروس HIV است که در این مرحله ایمنی بدن به شدت کاهش یافته و بیمار مستعد ابتلا به انواع بیماری‌های عفونی و سرطان‌ها می باشد.

پیشگیری از مهم‌ترین مواقع برای پیشگیری، پیشگیری در تماس‌های جنسی است. پیشگیری در تماس‌های جنسی حدود ۸۰٪ خطر انتقال ویروس HIV را کاهش می‌دهد.

در موارد دیگر در مراکز درمانی مانند بیمارستان‌ها، درمانگاه‌ها و سایر مراکزی که از سرنگ و وسایل تزریقاتی و ... استفاده می‌شود. با رعایت اصول و موازین کنترل عفونت و همچنین اصول پیشگیری از انتقال HIV خطر انتقال و ابتلا به این بیماری بسیار کاهش خواهد داشت.

همچنین آموزش عمومی برای افراد جامعه که در طول شبانه روز با افراد مختلفی در تماس خواهند بود و رعایت اصول بهداشتی در مواقعی که احتمال انتقال ویروس بالا است بسیار به کاهش خطر کمک خواهد نمود.

برای مادران باردار نیز پیاده سازی برنامه‌های جلوگیری از انتقال HIV از مادر به فرزند می‌تواند سرعت انتقال را تا ۹۰٪ کاهش دهد. این دوره شامل استفاده از داروهای ضد ویروسی به صورت ترکیبی در دوره حاملگی و بعد از زایمان و شیردهی می‌شود.

درمان

در حال حاضر هیچگونه واکسیناسیون پیشگیرانه یا درمانی برای HIV وجود ندارد. با این حال داروهای موثری وجود دارد که پیشرفت بیماری را متوقف کرده و مانع از آسیب به سیستم ایمنی بدن می‌شود. در نتیجه از پیشرفت عارضه نقص ایمنی اکتسابی (AIDS) جلوگیری می‌شود. تجویز داروهای ضد ویروس موجب کاهش نرخ انتقال می‌شود زیرا میزان ویروس در خون و مایعات بدن به میزان قابل توجهی کم می‌شود. استفاده از کاندوم در حین مقاربت برای به حداقل رساندن خطر ابتلا و برای محافظت در برابر دیگر بیماریهای مقاربتی مهم است.

منابع:

<https://www.hiv.gov>

[/https://hivsti.com](https://hivsti.com)

[/https://www.nhs.uk](https://www.nhs.uk)

